

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. december 12.
(OR. en)

Intézményközi referenciaszám:
2022/0408(COD)

15896/22
ADD 3

JUSTCIV 168
ECOFIN 1316
COMPET 1020
JAI 1666
CODEC 1981
IA 220

FEDŐLAP

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2022. december 8.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	SWD(2022) 396 final
Tárgy:	BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA amely a következő dokumentumot kíséri Javaslat Irányelv a fizetéseképtelenségi jog egyes vonatkozásainak harmonizálásáról

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a SWD(2022) 396 final számú dokumentumot.

Melléklet: SWD(2022) 396 final

Brüsszel, 2022.12.7.
SWD(2022) 396 final

BIZOTTSÁGI SZOLGÁLATI MUNKADOKUMENTUM
A HATÁSVIZSGÁLATI JELENTÉS VEZETŐI ÖSSZEFOGLALÓJA

[\[...\]](#)

amely a következő dokumentumot kíséri

Javaslat
Irányelv

a fizetéseképtelenségi jog egyes vonatkozásainak harmonizálásáról

{COM(2022) 702 final} - {SEC(2022) 434 final} - {SWD(2022) 395 final}

A fellépés szükségessége

A fizetéseképtelenségi eljárások célja a pénzügyi és gazdasági nehézségekkel küzdő vállalkozások rendezett felszámolása vagy szerkezetátalakítása. Az EU már elfogadott jogszabályokat a fizetéseképtelenség területén. A hatályos uniós jogszabályok azonban csak a fizetéseképtelenséget megelőző és adósságelengedési intézkedésekre (amelyeket a szerkezetátalakításról és a fizetéseképtelenségről szóló közelmúltbeli irányelv tartalmaz), valamint a határon átnyúló fizetéseképtelenségi ügyekben alkalmazandó jogra vonatkozó szabályokra (a fizetéseképtelenségi rendeletben meghatározott szabályok) terjednek ki. Ennek eredményeként a fizetéseképtelenségre vonatkozó nemzeti anyagi jog továbbra is jelentősen eltér az egyes tagállamokban.

A nemzeti fizetéseképtelenségi rendszerek közötti széleskörű különbségek jelentős akadályt jelentenek az egységes tőkepiac számára az EU-ban. Nehézségeket támasztanak a határokon átnyúló tevékenységet folytató befektetők számára, akiknek 27 fizetéseképtelenségi jogról kell tájékozódniuk, és azokat össze is kell tudniuk hasonlítani ahhoz, hogy befektetési döntéseikben figyelembe vehessék (és a tőkekötségben tükrözthessék) őket. Emellett a nemzeti fizetéseképtelenségi rendszerek a hatékonyság tekintetében továbbra is eltérnek egymástól, különösen egy vállalat felszámolásához szükséges idő és a végül behajtható érték tekintetében. Az e hatásvizsgálatban elemzett adatforrások arra engednek következtetni, hogy egyes tagállamokban az eljárások sokkal nagyobb késedelmet szenvednek, és az eredményeket illetően sokkal kevésbé hatékonyak, mint a legjobban teljesítők az EU-ban. Ez az eltérés szorosan összefügg a fizetéseképtelenségi eljárások kimenetelének alacsony kiszámíthatóságával, ami magasabb tájékozódási és tanulási költségeket eredményez a befektetők számára, és jelentős akadályt gördít a határokon átnyúló befektetések elé. Ez végső soron megakadályozza a tőke hatékony allokációját és akadályozza a tőkepiaci unió fejlődését.

Ez a kezdeményezés a tőkepiaci unióra vonatkozó 2020. évi cselekvési terv 11. intézkedését követi, amelyben a Bizottság kötelezettséget vállalt a határokon átnyúló beruházások tekintetében a fizetéseképtelenségi eljárások eredményeinek kiszámíthatóbbá tételére. Célja, hogy harmonizálja a vállalati (nem banki) fizetéseképtelenségre vonatkozó anyagi jog célzott elemeit annak érdekében, hogy hatékonyabbá tegye a fizetéseképtelenségi rendszereket, és csökkentse a határokon átnyúló tevékenységet folytató hitelezőknek a harmonizáció hiányából eredő tájékozódási és tanulási költségeit. Célja továbbá, hogy megkönnyítse a határokon átnyúló beruházásokat és versenyt, ugyanakkor biztosítsa az egységes piac rendezett működését, amint azt az EUMSZ 114. cikke előírja.

A tagállamok eltérő kiindulópontjai, jogi hagyományai és szakpolitikai preferenciái arra utalnak, hogy a fizetéseképtelenségre vonatkozó anyagi jog nemzeti szintű reformjai valószínűleg nem vezetnek kellő mértékű konvergenciához, annak ellenére, hogy néhány reformot elindítottak az elmúlt években. Ezért a probléma kezelése érdekében európai szintű fellépésre van szükség.

Lehetséges megoldások

A szerkezetátalakítási és fizetéseképtelenségi joggal foglalkozó szakértői csoport észrevételei, egy külön tanulmány és az érdekelt felek véleménye alapján két szakpolitikai alternatívacsomagot azonosítottunk. Ezeket a bizonyítékforrásokat, valamint az Európai Bankhatóság által 2020-ban végzett referenciatanulmányból származó adatokat és a Világbank „Doing Business” mutatóit is felhasználtuk az alternatívák összehasonlítására és azok hatásainak értékelésére. Az egyik vizsgált alternatíva egy célzott harmonizációs alternatíva (1. alternatíva), a másik egy átfogóbb harmonizációs alternatíva (2. alternatíva). Mindkettő irányelv útján kerülne végrehajtásra. A Bizottság elvetette azt az alternatívát, hogy csak egy ajánlást tegyen közzé, mivel az valószínűleg nem oldaná meg az azonosított problémát.

A javasolt alternatívák a fizetéseképtelenségi jog három fő dimenzióját célozzák: i. az eszközök megtérülése a felszámolt vagyonból, ii. az eljárások hatékonysága és iii. a behajtott érték hitelezők közötti kiszámítható és méltányos elosztása. Azok különösen az ügyletek megtámadásával, a vagyonkutatással, az igazgatók feladataival és felelősségével, egy vállalat működő üzemként történő értékesítésével („pre-pack”), a fizetéseképtelenségi kiváltó okkal, a mikro- és kisvállalkozásokra vonatkozó különös fizetéseképtelenségi rendszerrel, a követelések rangsorolásával és a hitelezői választmányokkal kapcsolatos kérdésekre terjednek ki. A 2. alternatíva az 1. alternatíva által lefedett valamennyi elemet tartalmazza, kiegészítve a fent említett három fő dimenziót érintő ambiciózusabb intézkedésekkel.

Az elemzés három célkitűzés tekintetében értékeli az alternatívákat: i. magasabb megtérülési értéket tesznek-e lehetővé, ii. rövidebb fizetéseképtelenségi eljárásokhoz vezetnek-e, és iii. csökkentik-e a jogbizonytalanságot és a tájékozási költségeket. Az elemzés körültekintően figyelembe veszi az alternatívák költséghatékonyságát és koherenciáját is.

Az előnyben részesített alternatíva hatásai

Az eredményességi és a hatékonysági összehasonlítás alapján az 1. alternatívára (irányelven keresztül történő célzott harmonizáció) esett a választás, mint az előnyben részesített alternatíva. A részletes elemzés megállapította, hogy az átfogóbb harmonizáció (2. alternatíva) a három célkitűzés közül kettő esetében nagyobb előnyökkel, de magasabb költségekkel is járna, különösen a más jogterületekkel (ingatlanjog, társasági jog, munkajog) való esetleges inkonzisztenciák miatt. A célzott harmonizáció (1. alternatíva) hasonló előnyökkel járna (mint a 2. alternatíva), de költséghatékonyabb módon.

Az előnyben részesített alternatíva várhatóan jelentős gazdasági előnnyel jár a befektetők (hitelezők), a vállalkozások – köztük a kkv-k – és általában a tágabb értelemben vett gazdaság számára. A hitelezők számára különösen előnyös lesz a várhatóan magasabb értékmegtérülés, valamint a csökkentett tájékozási és tanulási költségek. A harmadik országbeli befektetők hasonló előnyökhöz jutnak, ami vonzóbbá teszi számukra az EU-ban történő befektetést. A vállalatok Uniószerre egységesebb fizetéseképtelenségi rendszerekkel és kisebb jogbizonytalansággal szembesülnek majd azzal kapcsolatban, hogy mi történik fizetéseképtelenné válásuk esetén. A mikro- és kisvállalkozások számára közvetlen előnyöket jelent majd egy különleges, könnyített fizetéseképtelenségi rendszer létrehozása, amely arányosabb lesz szükségleteikkel.

A minőségi és mennyiségi értékelés arra enged következtetni, hogy a célzott harmonizáció a behajtás költségeinek és idejének jelentős csökkenéséhez vezethet. Ez várhatóan mintegy 1,5 százalékponttal növeli a behajtási rátákat, ami a gazdasági tanulmányok empirikus becsléseinek extrapolációjával a finanszírozási költségek 1,5 bázisponttal való csökkenéséhez és a határokon átnyúló portfólióeszköz-állomány mintegy 1,5 százalékponttal való növekedéséhez vezethet. A rendelkezésre álló adatok és megalapozott feltételezések alapján számszerűsítve a közvetlen és közvetett haszon várhatóan meghaladja az évi 10 milliárd EUR-t. Eközben az összköltség várhatóan korlátozott lesz (és az nagyrészt a tagállamokat terhelné). Bizonyos közvetett költségek a vállalatoknál is várhatóan jelentkezhetnek az igazgatók nagyobb felelőssége miatt. A kezdeményezés – bár csak érintőlegesen – pozitív hatással lehet a digitalizációra, a klímasemleges gazdaságra való átállásra és a fenntartható fejlődési célokra is.